

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 11 Febr. 1873, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1
öfver Herr L. Öhlins motion N:o 69, om ändring i 6
§ 4 mom. af Kongl. Stadgan angående fjerdingmän
den 1 Juni 1850, samt Herr L. Börjessons motion N:o
14, om rättighet för fjerdingmän till uppbördsprovision
vid indrifning af resterande kommunalutskylder.*

I en till Utskottet remitterad motion, N:o 69, anför Herr L. Öhlin att, sedan såväl Hofrätt som Högsta Domstol fastställt Konungens Befallningshafvandes i Christianstads län utslag af den 29 April 1871, hvori fjerdingmän förklaras icke kunna åläggas utmäta kronoutskylder, »fjerdingmännen i allmänhet vägrat fullgöra detta från urminnes tider dem åliggande uppdrag». Då länsmännen, enligt motionärens åsigt, äfven med åsidosättande af alla andra göromål, omöjligen medhinna att, utan biträde, i rättan tid indrifva resterande krono- och kommunalutskylder, men dessa utskylder deremot lätteligen kunna af fjerdingmännen inom hvarje socken uttagas, hemställer Herr Öhlin att 4 mom. 6 § af Kongl. stadgan angående fjerdingmän den 1 Juni 1850 måtte erhålla följande förändrade lydelse: »att, när fjerdingzman derom anlitas af kronofogde eller länsman, honom åligger att indrifva och, i brist af godvillig betalning, med biträde af nämndeman, utmäta resterande krono- och kommunalutskylder, emot rättighet att för sålunda indrifna medel åtnjuta hälften af uppbördsmannens andel i stadgade stämmoböter».

Bih. till Riksd. Prot. 1873. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 2 Häft.

Helt olika uppfattar Herr *L. Börjesson* förhållandet i en äfvenledes till Utskottet remitterad motion, N:o 14. Han antager att fjerdingmännen fortfarande biträda kronans uppbördsmän såväl vid indrifvandet af krono- som kommunalutskylder och detta oaktadt de, hvad sist nämnda utskylder angå, icke derföre erhålla någon godtgörelse. Detta finner motionären vara obilligt och föreslår derföre att fjerdingman, när han ensam ombestyr uppbörd af eller pantning för kommunalutskylder, »måtte erhålla minst tre fjerdedelar af uppbördsprovisionen och då han anmodas biträda kronans uppbördsmän härmed, han måtte erhålla hälften».

Hvad nu först Herr *Öhlins* motion angår, kan Utskottet icke föreställa sig att domstolarnes fullt riktiga åsigt om det olämpliga deri att fjerdingmän verkställa utmätning, skulle kunna medföra de betänkliga följder motionären omförmält, helst Kongl. stadgan den 1 Juni 1850 fortfarande eger gällande kraft. Denna ålägger nemligen fjerdingmännen uttryckligen att biträda kronans uppbördsmän vid indrifning af oliqviderade uppbördsmedel. Det är således endast och allenast utmätningar, som fjerdingmännen icke äro pligtige att ensamme verkställa. Enär dylika förrättningar lyckligtvis icke så ofta förekomma att de kunna antagas blifva för länsmännen betungande, samt Utskottet för öfrigt ingalunda kan godkänna motionärens förslag att en nämndeman skulle, vid utmätningar, uppträda som fjerdingsmannens biträde, hemställer Utskottet,

att Herr *Öhlins* motion icke må till någon åtgärd föranleda.

Hvad åter Herr *Börjessons* förslag angår, kan deremot visserligen invändas, att indrifning af resterande kommunalutskylder är ett menighetsbestyr det der, liksom öfriga dylika, borde utan ersättning fullgöras. Så har saken dock icke hittills betraktats. 70 § af Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet, sådan den lyder i kungörelsen den 29 Juni 1866, bestämmer nemligen att resterande kommunalutskylder skola af kronofogden i vederbörlig ordning indrifvas, mot åtnjutande af 3 procent uppbördsprovision; stadgan angående fjerdingmän åter omnämner blott fjerdingmans skyldighet att biträda kronouppbördsman vid indrifvandet af resterande uppbördsmedel och då mot erhållande af halfva stämboäterna. Skyldigheten att deltaga i upptagandet af oliqviderade kommunalafgifter kan, under dessa omständigheter, ifrågasättas, men då nödigt är att fjerdingmännen fortfarande dervid biträda, torde ett förtydligande i detta afseende böra i 1850 års stadga införas, hvarjemte billigheten fordrar att fjerdingmännen vid dessa tillfällen erhålla samma andel i

uppbördsprovision som i stadgade stämmoböter. Att deremot, enligt motionärens förslag, tillägga fjerdingsman större andel i nämnde provision, när han ensamt förrättar uppbörden, än när han blott dervid biträder, förefaller mindre lämpligt, helst tidsförlust och besvär i båda fallen blifva nära nog lika.

På dessa skäl och i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Herr Börjesons motion hemställer Utskottet:

att Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla det 6 § 4 mom. af stadgan angående fjerdingsmän den 1 Juni 1850 måtte erhålla följande förändrade lydelse: »att, när fjerdingsman derom anlitas, biträda kronans uppbördsmän vid indrifning af oliquiderade uppbördsmedel eller kommunalafgifter, emot rättighet att för sålunda indrifna medel åtnjuta hälften af uppbördsmannens andel i stadgade stämmoböter eller uppbördsprovision».

Stockholm den 11 Februari 1873.

På Utskottets vägnar:

C. M. Björnstjerna.
